

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بقا در دریا

رشته‌های ناوبری - مکانیک موتورهای دریایی -
الکترونیک و مخابرات دریایی

زمینه صنعت

شاخه آموزش فنی و حرفه‌ای

شماره درس ۲۹۴۶

۶۲۳	احراری، لطیف
/۸۸	بقا در دریا / مؤلفان: لطیف احراری، پرویز باورصاد احمدی، علی جولایی. - تهران:
ب ۶۲۵ الف	شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران، ۱۳۹۱
۱۳۹۱	۴۸ ص: مصور. - (آموزش فنی و حرفه‌ای؛ شماره درس ۲۹۴۶)
	متون درسی رشته‌های ناوبری - مکانیک موتورهای دریایی - الکترونیک و مخابرات دریایی، زمینه صنعت.
	برنامه‌ریزی و نظارت، بررسی و تصویب محتوا: کمیسیون برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی رشته ناوبری دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کار دانش وزارت آموزش و پرورش.
	۱- دریانوردی - پیش‌بینی‌های ایمنی . ۲- کشتی شکستگی - پیش‌بینی‌های ایمنی .
	الف. ایران . وزارت آموزش و پرورش. دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کار دانش. ب. باورصاد احمدی، پرویز. ج. جولایی، علی. د. عنوان . ه. فروست.

همکاران محترم و دانش‌آموزان عزیز :

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های
فنی و حرفه‌ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

info @tvoccd.sch.ir

پیام‌نگار (ایمیل)

www.tvoccd.medu.ir

وب‌گاه (وب‌سایت)

این کتاب در کارگاه ارزشیابی محتوای کتاب‌های درسی تابستان ۷۳ توسط هنرآموزان و
دبیران منتخب سراسر کشور و اعضای کمیسیون تخصصی برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی
رشته نوبری براساس نتایج ارزشیابی تکوینی مورد بررسی و تجدید نظر قرار گرفته است.

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش

نام کتاب: بقا در دریا - ۳۵۷/۳

مؤلفان: دکتر لطیف احراری، دکتر پرویز باورصاد احمدی و ناخدا علی جولایی

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب‌سایت: www.chap.sch.ir

مدیر امور فنی و چاپ: سید احمد حسینی

طراح و رسام: فرید فرخنده کیش

طراح جلد: سینا صادقیان

صفحه‌آرا: سمیه قنبری

حروفچین: فاطمه باقری مهر

مصحح: سمیرا چیذری، الهام جعفرآبادی

امور آماده‌سازی خبر: زینت بهشتی شیرازی

امور فنی رایانه‌ای: حمید نابت کلاچاهی، فاطمه رئیس‌سیان فیروزآباد

ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران - تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروبخش)

تلفن: ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹

چاپخانه: نادر

سال انتشار: ۱۳۹۱

حق چاپ محفوظ است.

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آید و احتیاجات کشور خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشید و از اتکای به اجانب بپرهیزید.

امام خمینی «قدس سرّه الشریف»

فهرست مطالب

مقدمه

۱	فصل اول : وسایل و تجهیزات نجات در دریا
۲	بویه نجات
۷	قایق نجات
۱۱	قایق نجات بادی (لایف رافت)
۱۵	سرسره فرار
۱۶	محتویات درون لایف رافت‌ها
۲۰	فصل دوم : ترک کشتی
۲۱	اقدامات ضروری به هنگام ترک کشتی
۲۶	اقدامات ضروری پس از ترک کشتی
۲۹	انواع شنا
۳۱	حفاظت از سرما در دریا

۳۳	حفاظت از گرما در دریا
۳۴	تشنگی در دریا
۳۴	گرسنگی در دریا
۳۶	فصل سوم : علائم اضطراری و وسایل مخابراتی
۳۶	پیامهای اضطراری - وظایف و روشها
۳۶	انواع علائم اضطراری
۳۸	بیکن‌های رادیویی تعیین موقعیت اتوماتیک
۳۹	نحوه استفاده از EPIRB
۴۱	فصل چهارم : تجسس و نجات در دریا
۴۲	سازمان‌های تجسس و نجات
۴۲	یگان‌های تجسس و نجات
۴۶	سیستم‌های گزارش موقعیت

مقدمه

دریا این مظهر پاک و زیبایی، این تماشاگاه سکون و آرامش که آوازه شهرتش در تسکین آلام گوی سبقت از سنگ صبور روده و ابعاد محبوبیتش از مرزها و حصارهای فرهنگ، زمان و موقعیت فراتر رفته چهره دیگری هم دارد که کمتر دیده شده. چهره‌ای کریه و اهریمنی. تبلور عینی واقعی هیولای مرگ و نیستی و این چهره دوم را نمی‌بیند مگر کسی که قبلاً طرح دوستی و الفت با دریا را نینداخته باشد.

طرح دوستی با دریا چیست و راه آن کدام است؟ همان‌طور که اشاره شد دوستی با دریا باید قبل از مشاهده چهره دوم آن باشد و در عین سهولت و سادگی باید با ظرافت و دقت انجام پذیرد.

ما در اینجا آنچه را که به نام «شیوه دوست شدن و الفت با دریا» شناخته می‌شود، تحت عنوان بقاء در دریا آورده‌ایم که همان زنده ماندن در دریاست حتی بعد از گرفتاری در چنگال مخوف چهره دوم آن. خلاصه‌ای از قواعد و توصیه‌های بقاء در دریا در اینجا آمده که به تفضیل نیز مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

ب - به‌خاطر بسپار کجا هستی.

ق - قهرمانانه بر ترس و اضطراب غلبه کن.

ا - اشتباهات را سریع اصلاح کن.

د - دانش و مهارت‌های اولیه را باید قبلاً کسب کرده باشی.

ر - راه‌ها را حتی با چشم بسته بشناس.

د - دریا را دوست بدار و با آن انس بگیر.

ر - رو در روی وضعیت بایست و آن را خوب بسنج.

ی - یک لحظه هم شتاب بی‌مورد نکن.

ا - ارزش زندگی را هرگز فراموش مکن.

در اینجا جا دارد از معلمان گرانقدر که در این امر مهم سهم بسزایی دارند در خواست شود که به نکاتی چند توجه ویژه مبذول دارند.

معلمان گرامی باید برای برانگیختن شوق و رغبت هنرجویان بهترین تدابیر فنی را به کار برده و بیشترین فرصت را برای فعالیت و نوآوری فکری و علمی به آنها بدهند.

با برانگیختن شوق و اشتیاق دانش‌آموزان و با آوردن مثال‌هایی از تصادم در دریا اهمیت علائم اضطرابی و مسئولیت در تجسس و نجات را بیان کرده و جهت مطالعه بیشتر ماخذی چون MERSAR را در اختیار هنرجویان قرار دهند.

سؤال‌هایی که در پایان هر فصل آمده است برای این است که دست مایه‌ای برای کاوش بیشتر دانش‌آموزان در مطالب درس باشد.

هدف کلی

دانش‌آموزان پس از پایان این درس قادر خواهند بود، در صورت از دست دادن تنها مأمّن خود در دریا به کار بستن آنچه را که در زمینه بقا در دریا فرا گرفته‌اند به حیات خود دوام بخشیده و سودمندی دانش خود را به اثبات رسانند.